

Utbygging, rekreasjon og miljøhensyn - Slik kan naturregnskap styrke en helhetlig plan for Oslofjorden

Nyhetsbrev - Naturregnskap for helhetlig plan for Oslofjorden (MAREA) | Desember 2024

Kjære planleggere, beslutningstakere og NGOer rundt Oslofjorden.

Naturregnskap tar sikte på å bidra til kartlegging av endringer i naturverdier over tid, og mer systematikk i grunnlagsdata for konsekvensvurderinger og tiltaksanalyser.

Gjennom MAREA-prosjektet har vi utviklet verktøy og metoder som gjør det enklere for dere å vurdere hvordan naturen og dens tjenester påvirker samfunnet – til støtte i kommunens planlegging og bevaring av Oslofjordens verdifulle økosystemer.

Beste hilsen,

Wenting Chen (NIVA) og David Barton (NINA), Prosjektledere for MAREA

Nye verktøy gir oss bedre innsikt i natur og miljøverdier.

Her er en liten smakebit av våre forskningsfunn så langt:

Planleggere støtter bruk av naturregnskap

Intervjuer med Oslofjordens kommuner viser at de fleste planleggere ser positivt på naturregnskap som kan gi et helhetlig kunnskapsgrunnlag.

Kartlegger friluftsliv og nedbygging med big data

Big data brukes blant annet til å kartlegge mønstre for friluftsliv i STRAVA, eller til å synliggjøre nedbyggingen av naturen som i NRK-artikkelen Norge i rødt, hvitt og grått.

Simulerer Oslofjordens økologiske tilstand

Med en biogeofysisk modell vurderer vi fjordens helse. Modellen viser at redusert nitrogentilførsel kan gi store miljøgevinster, særlig i Indre Oslofjord.

Fiskeri, karbonlagring og utslippsreduksjon

MAREA bruker historiske fiskeridata for å verdsette økosystemtjenester, noe som gir muligheter for mer helhetlig vurdering av tiltak innen miljø, fiskeri og karbonlagring.

Fritidsfiske og marint vern

Sportsfiskere, dykkere og fuglekikkere i Oslofjorden opplever negative miljøendringer. Nå skal vi kartlegge konsekvensene for fritidsfiske og økonomien etter fiskeforbudet.

Utbygging i strandsone

Prosjektet beregner rekreasjonsverdier for kystnære eiendommer som grunnlag for statlige oppkjøp og retningslinjer for eiendomsskatt.

Se side 2 og 3 for mer utfyllende informasjon om våre funn.

Våre funn og resultater

Planleggere i kommunen er positive til å bruke naturregnskap

Vi har gjennomført intervjuer med utvalgte kommuner rundt Oslofjorden. Et viktig funn er at de fleste planleggere er positive til å bruke vurderinger av økosystemtjenester og naturregnskap i arbeidet sitt.

Naturregnskap kan gi et mer helhetlig kunnskapsgrunnlag for planleggingen av Oslofjorden, både lokalt og regionalt.

Kartlegger friluftsliv og nedbygging med big data

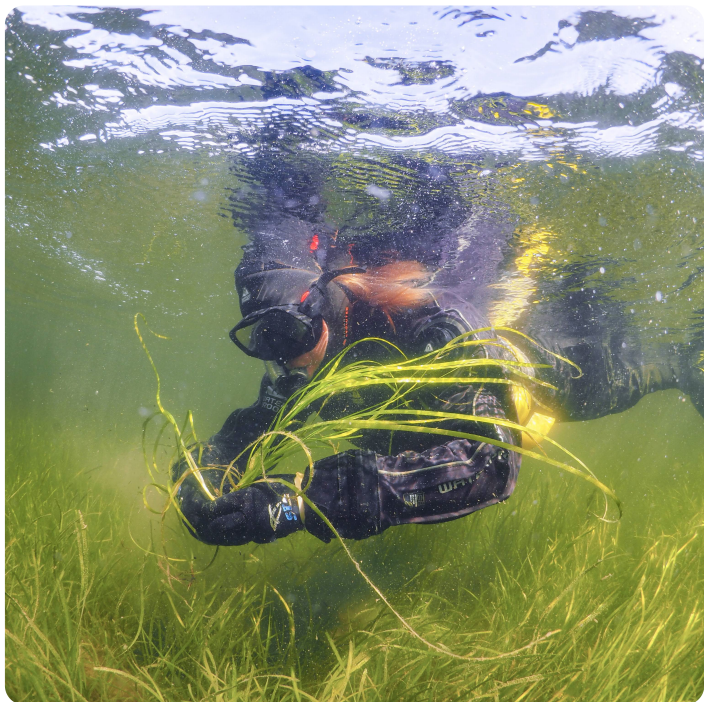
MAREA-prosjektet har laget oversikter over rekreasjonsområder for alle Oslofjordens kommuner ved å bruke STRAVA-data som viser friluftslivsmønstre. Dataene gir innsikt i bruk av rekreasjonsområder, og er justert for mulige skjevheter ved hjelp av usikkerhetsrevisjon.

«Vi har en artikkel under arbeid som viser hvordan STRAVA-baserte rekreasjonsdata kan brukes i konsekvensvurdering av naturtap, illustrert ved effekter av snauhogst på friluftslivsmønstre» sier David Barton, seniorforsker i NINA

NRK-artikkelen Norge i rødt, hvitt og grått dokumenterte hvordan naturinngrep påvirker verdifulle naturområder, spesielt kystsonene i pressområder. Her var usikkerhetsrevisjon en sentral del av metodedesignet.

For å utvikle pålitelige naturregnskap som beslutningsstøtte, er det avgjørende å inkludere en grundig usikkerhetsrevisjon. Dette innebærer å kvantifisere måleusikkerhet og justere for mulige skjevheter.

Gjennom MAREA-prosjektet har vi også demonstrert hvordan usikkerhetsrevisjon kan brukes i arealregnskap.

Simulerer Oslofjordens økologiske tilstand

Prosjektet har utviklet en høyoppløselig vurdering av den økologiske tilstanden i Oslofjorden ved hjelp av en biogeofysisk modell (MARTINI). En slik modell kombinerer biologiske, geologiske og fysiske prosesser for å simulere hvordan et økosystem fungerer.

Modellen viser at den økologiske tilstanden i Indre Oslofjord er dårligere enn i Ytre Oslofjord. En reduksjon av nitrogentilførselen med for eksempel 50 % kan gi betydelige forbedringer i indre del av fjorden.

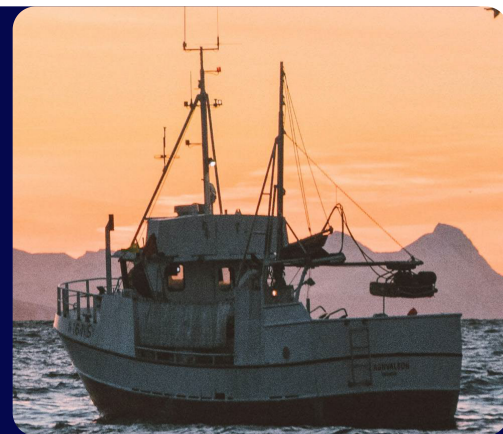
MAREA-prosjektet har dermed demonstrert hvordan detaljerte, høyoppløselige tilstandsregnskap over tid kan støtte tiltak for å redusere eutrofiering og forbedre fjordens helse.

Fiskeri, karbonlagring og utslippsreduksjon

MAREA vurderer om det er mulig å verdsette de viktigste økosystemtjenestene på en måte som er nyttig for forvaltning, planlegging og politikkutforming.

Vi har kombinert historiske fiskeridata med metoder fra økosystemregnskap for å studere forholdet mellom eutrofiering, reduksjonskostnader, fiskeri og karbonlagring

Dette gjør det mulig å vurdere fordeler og ulemper mellom ulike hensyn, som å redusere overgjødning, kostnader for miljøtiltak, fiskeri og karbonlagring.

Fritidsfiske og marint vern

Våre fokusgruppeintervjuer med sportsfiskere, dykkere og fuglekikkere i Oslofjorden viser at de fleste har merket negative miljøendringer. Likevel fortsetter de med aktivitetene sine, men med noen tilpasninger. Flere forteller om miljøangst og miljøangst på grunn av endringene i fjorden.

For å få en bedre forståelse av situasjonen har vi utformet en større undersøkelse. Denne skal kartlegge fritidsfisket, måle endringer i aktivitet og beregne økonomiske tap for sportsfiskere etter fiskeforbudet i Oslofjorden.

Utbygging i strandsone

Prosjektet har også beregnet rekreasjonsverdier for privat eiendom innenfor 100 meter fra kysten. Dette er viktig for å planlegge statlige fond til oppkjøp av eiendommer for offentlig rekreasjon, slik det er anbefalt i regjeringens integrerte plan for Oslofjorden (IPO).

Disse kartene brukes som grunnlag i modeller som analyserer hvordan ulike faktorer – som tilgang til natur – påvirker eiendomsverdier. Det kan gi grunnlag for retningslinjer for offentlige kjøp og gi anbefalinger om eiendomsskatt i kommunen.

Om MAREA-prosjektet

MAREA har som hovedmål å teste hvordan naturregnskap kan støtte planlegging på ulike nivåer rundt Oslofjorden.

I samarbeid med planleggere fra kommuner, vannregioner, fylker og staten skal MAREA bidra med kunnskap til Norges første samordnede plan for Oslofjorden.

Målet er å bruke økosystemregnskap til å stanse den negative utviklingen i fjorden, gjenopprette viktige økosystemtjenester og sikre verdi for samfunnet og økonomien.

Abonner på nyhetsbrev